

El bimbo de l'any de la pandèmia: el pinsà blau de Gran Canària

Participants: Miquel Bonet (fotografia de moixons), Eugeni Capella (redacció del report), Maria Clara Díaz, Salvador Cases (revisió del text en català i traducció a l'anglès), Eduardo Soler, Ana Sofia Gutiérrez i Ana Tralabón. Diana Vizán (revisió del text en català), tot i que no va viatjar, perquè el dia 29 d'octubre el Govern de la Generalitat va decretar el confinament de Catalunya, que juntament amb el toc de queda, i la prohibició de moure's entre municipis dificultava la mobilitat fins a l'aeroport.

Fotos de portada d'esquerra a dreta i de dalt a baix. Fotos de Miquel Bonet excepte la de grup (Salvador Cases). Falcot unicolor (*Apus unicolor*), mascle de pinsà blau de Gran Canària (*Fringilla polatzeki*), Roque Nublo, mallerenga africana (*Cyanistes teneriffae*), pinsà blau de Gran Canària femella, botxí (*Lanius excubitor*), ànec mut (*Cairina moschata*), tórtora rosa i grisa (*Streptopelia roseogrisea*), aligot comú (*B. buteo*), canari (*Serinus canaria*), foto de grup, xoriguer comú (*Falco tinnunculus*)

Per qualsevol dubte o aclariment podeu enviar un correu a eugenicapella@gmail.com a grallariculalineifrons@gmail.com o un WhatsApp al 00 34 675 965 905

Agraïments a:

Jaume Soler Zurita, Santiago Sánchez Cabrera (Colectivo Ornitológico de Gran Canaria), Daniel González (guia) i Marcel Gil per les informacions aportades.

1. INTRODUCCIÓ

Cap de nosaltres havíem fet mai un viatge per només una espècie, no obstant de la necessitat en vam fer virtut, i havent ajornat pel 2021 viatges entre tots els participants a llocs tan suggerents com Egipte, l'Equador, Colòmbia, Argentina, Xile, Estats Units, Malàisia, Tibet, Nova Zelanda, Austràlia i Nova Caledònia, vam recuperar una destinació que havia caigut en l'oblit.

Gran Canària no estava al radar del pardaleig mundial ni paleàrtic, però a partir del 2013-2016 quan es va separar el pinsà blau de Tenerife i el de Gran Canària, va "aparèixer" un endemisme.

El 2017 en Miquel Bonet va visitar la zona tradicional d'Inagua sense trobar el pinsà blau. En dates similars, jo intentava convèncer a les meves germanes de fer el nostre viatge familiar a Gran Canària i així aprofitar per fer un bimbo, però les actuacions dels piolins l'1 d'octubre van fer que des de llavors descartem qualsevol viatge familiar a Espanya.

Evidentment, la pandèmia ho ha canviat tot i, sense possibilitat de sortir del Paleàrtic i fins i tot sovint de visitar Europa, queda l'opció d'aprofitar les opcions de visitar Espanya.

A més, com que és difícil que la situació millori abans de meitat del 2021 i llavors puguem programar sortir de la gàbia, he escrit aquest petit report per si algú vol aprofitar aquests temps incerts per visitar Gran Canària.

2. ESPÈCIES D'INTERÈS

Aquí només ens centrarem en els moixons.

Pinsà blau de Gran Canària (*Fringilla polatzeki*). Sens dubte, és l'espècie que pot motivar una excursió a Gran Canària.

Des del Juncal s'accedeix als boscos d'Inagua on hi ha la població original (aproximadament el 90% de la població actual). La visita és molt recomanable, però les opcions de trobar-lo allà són baixes.

A la zona de Balico / Llanos de la Pez s'hi ha deixat anar una població criada en captivitat, i amb una mica de paciència és possible trobar-lo.

Aquesta espècie és la que marca el viatge i el lloc més fàcil per veure-la és la zona de Balico-Llanos de la Pez. L'estratègia de destinar tres dies al pinsà i tres dies a visitar l'illa sembla una bona opció. La part central de l'illa està plena de camins, així que és ideal per a les persones que els agrada fer senderisme, que a més tenen l'afegit de poder trobar un bimbo pel camí.

Ànec mut (*Cairina moschata*). Recentment ha estat afegit a la llista del paleàrtic, però només es pot comptar a les Canàries on ha entrat a la llista com a Categoria C. Així que encara que sigui un ànec lleig d'afegir a la llista del Paleàrtic, per la seva aparença d'ànec de granja, i més en un lloc com el Parque del Sur, en vam trobar una quarantena, criant, volant i menjant pa. Ens van dir que el consideren una plaga i el Cabildo de tant en tant n'elimina uns quants. Puig que és senzill de trobar, pot ser un afegit interessant a la llista.

Tórtora rosa i grisa (*Streptopelia roseogrisea*). Recentment ha sortit de la llista C a les Canàries, així que si te la vols comptar bé te n'has d'anar al sud d'Egipte, frontera amb el Sudan. Tanmateix, a Canàries la pots trobar a diferents llocs, com Maspalomas, Parque del Sur o Parque San Jorge.

Sense altres espècies especials a trobar en un principi, vam fer una repassada general a l'illa a veure que més hi podíem trobar.

3. TRANSPORT

El lloguer del cotxe és molt barat. Un vehicle per sis dies a tot risc, llogat a CICAR, va costar 115 € i un altre, per tres dies, llogat per TopCar, 40 €.

Per qui vulgui anar amb transport públic, es pot arribar fins Ayacata o al Bar Tropical. Tenint en compte que tant a Llanos de la Pez com a Balico són zones d'acampada, algú es pot plantejar no llogar cotxe, arribar en transport públic i estar relaxadament uns quants dies acampat.

4. ALLOTJAMENT I MENJAR

La costa està plena d'hotels que es poden contractar amb el vol inclòs. Si es tria aquesta opció, potser el millor és estar a prop de Maspalomas, tot i que des d'allà es triga una hora fins a la zona del pinsà blau.

L'opció més bonica és estar a la muntanya i Ayacata ens va semblar el millor lloc. No hi ha hotels, però si algunes cases rurals. Casa Carmen (fins a 4 persones i a partir de 60 € per dia) i Casa Naranjo (fins a 6 persones i a partir de 70 € per dia) són dos llocs totalment recomanables.

Tot i que es pot fer el menjar a casa, en la majoria d'ocasions vam optar per l'únic bar restaurant que estava obert.

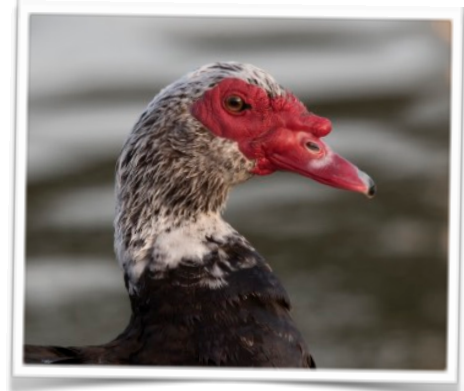
A Tejeda o a Cruz de Tejeda hi ha molt més allotjament, incloent-hi un Parador, tot i que està més lluny de Pajonales. De totes maneres, les distàncies són curtes.

Hi ha també l'opció d'acampar a Balico o a Llanos de la Pez, on es pot cuinar a la brasa.

5. ITINERARI

30/10/2020. Barcelona (12:05 h) - Las Palmas (14:35 h) - Maspalomas - Parque Urbano del Sur - Ayacata

Després de llogar el cotxe, vam anar a **Maspalomas**. Com em deia Santiago Sánchez Cabrera, Maspalomas "para un catalán es una bañera" i, efectivament, és una petita làmina d'aigua a la desembocadura d'un petit barranc. Tot i això, és el punt de les Canàries amb més espècies citades. Si només busques el pinsà blau no veuràs més de deu espècies, així que vam sacrificar tres hores de buscar el pinsà blau per tenir una llista més distreta. Pels que vulguin una platja amb bones dunes aquest és el lloc. <https://ebird.org/checklist/S75601773>

Ànec mut (*Cairina moschata f. domestica*) Miquel Bonet

Després dels primers ocells canaris, amb el **falciot unicolor** com a més destacat, ens vam moure dos quilòmetres fins al **Parque Urbano del Sur**. L'objectiu eren dos bimbos pel Paleàrtic: la **tórtora rosa i grisa** (*Streptopelia roseogrisea*) i l'**ànec mut** (*Cairina moschata*). La primera ens va fallar aquí i a Maspalomas. <https://ebird.org/checklist/S75602730>

Amb la feina feta, vam anar al supermercat a comprar provisions. Llavors, vam pujar cap a Ayacata, un llogarret amb poc més de 30 ànimes i a 1.300 metres d'altitud, estratègicament situat prop de les zones de pinsà blau. Tant la zona de Balico / Llanos de la Pez com el Juncal queden a poc més de 5 km i 9 minuts en cotxe.

A les dues cases rurals on ens vam allotjar era possible cuinar i protegir-nos així de la COVID-19. De totes maneres, la majoria vam aprofitar l'únic restaurant obert: el Restaurant Grill Ayacata (27.95614, -15.60924). Bon menjar, barat i simpàtics. Què més es pot demanar?

31/10/2020. Campamento el Garañón - Llanos de la Pez - Presa de los Hornos - Balico - Roque Nublo

Vam començar al dia visitant el Campamento el Garañón, on suposadament hi havia una font on anaven a beure moltes espècies, entre les quals, de tant en tant, el pinsà blau de GC. Era suposadament el nostre segon millor lloc, però no hi vam poder entrar perquè s'hi organitzava una cursa de bicicleta de muntanya. Així que vam anar a Llanos de la Pez. Quin encert quan ens deien que no hi anéssim en cap de setmana! L'Edu i la Clara els va

semblar veure una femella de pinsà blau volant per sobre, però no vam poder tornar a localitzar l'ocell. <https://ebird.org/checklist/S75626198>

Quan els que sortien de les tendes ja eren una gentada, vam marxar cap a la Presa de los Hornos, on havien alliberat els pinsans blaus, alguns dels quals s'havien quedat a prop. Aquest era suposadament el millor lloc. No vam poder accedir on ens havien comentat, ja que hi havia una tanca que envoltava tot el recinte. Tanmateix, vam estar dues hores voltant per l'embassament i la pineda. Resultat? Set espècies d'ocells, una trentena d'individus, dels quals 20 un estol de coloms. Simplement per donar una idea de la riquesa i abundància de moixons d'aquest hàbitat. Cap rastre del pinsà blau! <https://ebird.org/checklist/S75627320>

Vam tornar a Llanos de la Pez a fer un segon esmorzar <https://ebird.org/checklist/S75628200> i d'allà vam acostar-nos a Balico, on teníem el tercer punt per trobar el pinsà blau: una taula al costat d'un bar. <https://ebird.org/checklist/S75628975> No hi havia, però, cap bar obert i sí molta gentada. Així que vam tornar a Llanos de la Pez, on alguns van optar per desistir i fer una migdiada i altres vam seguir buscant el pinsà sense èxit. <https://ebird.org/checklist/S75633710>

Després de dinar, vam abandonar la millor zona pel pinsà blau. Llavors, mentre que l'Edu, la Clara i la Sofi van tornar a Ayacata, la resta vam pujar al Roque Nublo, una de les dues muntanyes sagrades pels indígenes, que van ser exterminats quan els van "civilitzar". Les probabilitats aquí de trobar el pinsà eren més baixes, però el paisatge bé valia la pena.

<https://ebird.org/checklist/S75640310>

Després de visitar el Roque Nublo, en Salvador i jo vam tornar caminant cap Ayacata i el Miquel i l'Anna van tornar en cotxe. <https://ebird.org/checklist/S75652406>

Corb (*Corvus corax ssp. tingitanus*) Miquel Bonet

1/11/2020 Pajonales/El Juncal - Tejeda - Llanos de la Pez - Presa de los Hornos

Picot garser gros (*Dendrocopos major ssp. canariensis*) Miquel Bonet

Com que era Tots Sants i a més diumenge, vam voler evitar la massificació del dia anterior. Així que vam anar cap a Pajonales, on es conserva la població original de pinsà blau. La passejada des del Juncal és molt recomanable, les vistes espectaculars i la tranquil·litat absoluta: durant quatre hores vam trobar menys de deu persones i onze espècies d'ocells <https://ebird.org/checklist/S75679490>

A mitja passejada, la sorpresa del dia: la Sofi, acompanyada de l'Ana, va regalar a l'Eugeni un ram de flors silvestres de part de la seva parella, que s'havia quedat a Salou, amb motiu del sisè aniversari de viure junts.

Això sí, trobar aquí un pinsà blau no sembla una tasca gaire fàcil.

Per dinar, vam anar a Tejeda, un lloc bonic, però no el poble més bonic de l'illa a parer nostre. A la tarda, vam tornar a Llanos de la Pez, on vam poder comprovar que el campament Garañon estava tancat <https://ebird.org/checklist/S75696470> . A la presa d'Hornos vam repetir la mateixa sort <https://>

ebird.org/checklist/S75786467 . Al final del dia ja estàvem divagant que no tornàriem a Gran Canària fins que hi hagués una menjadora, on el pinsà blau estigués assegurat. La idea de marxar sense el nostre bimbo semblava ben factible!

2/11/2020 Balico - Antilope Canyon - Parque de San Juan - Charcas de San Lorenzo - Charca de los Alemanes - Charcas Hoya de Ariñez - Presa de Pinto - Arucas -Teror

De bon matí, vam resseguir un barranc prop de Balico que ens havien aconsellat. Després de resseguir-lo i anar-nos repartint, vigilant diferents punts d'aigua que havien quedat a les roques o al torrent, en Miquel ens va avisar que tenia una femella. Cridats per la Bona Nova ens vam desplaçar fins que ens va assenyalar el pi des d'on havia marxat. Miraculosament, al cap d'uns minuts, va tornar al mateix pi canari: mig minut mig amagat, una bona foto i després volar per no tornar. Per què un ocell tan esquiu torna a un pi vigilat per vuit persones? No ho sabem, però amb el bimbo al sarró, l'Eduardo, la Clara, la Sofi i en Salvador se'n van anar cap a l'aeroport. <https://ebird.org/checklist/S75786498>

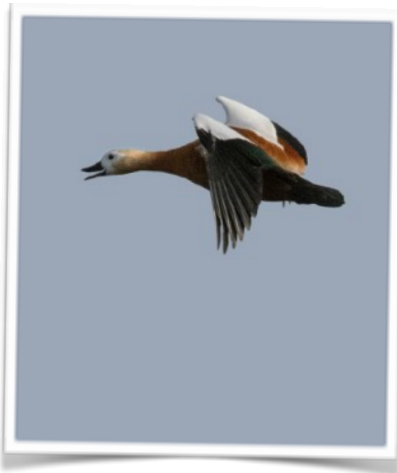
Amb la feina feta, la resta del grup ens vam relaxar i vam anar cap al NE, prop de la costa, a una mena d'**Antilope Canyon** canari força espectacular, on també vam trobar un botxí i un papamosques gris. <https://ebird.org/checklist/S75786609>

D'aquí, vam seguir fins al **Parque de San Juan**, a Telde, on vam dinar i vam trobar la **tórtora rosa i grisa** (*Streptopelia*

roseogrisea) <https://ebird.org/checklist/S75786635> . A partir

d'aquí vam començar a visitar una sèrie de punts d'aigua una mica lamentables, si no es té en compte que estàs en una illa sense pràcticament zones humides. A les **Charcas de San Lorenzo** vam trobar dos ànecs canyella <https://ebird.org/checklist/S75786650> . A la Charca de los Alemanes, tres espècies! <https://ebird.org/checklist/S75786655> . A les **Charcas Hoya de Ariñez**, cinc perdius <https://ebird.org/checklist/S75786667> . A la **Presa de Pinto**, camallargues <https://ebird.org/checklist/S75786678> . Des de Catalunya no semblen troballes gaire excitants. A més, els llocs tampoc mereixen atenció per altres aspectes.

Acabada la pardalejada, vam poder admirar la Parroquia de San Bautista de Arucas i passejar per Teror, el poble més bonic dels que vam veure a l'illa.

Ànec canyella (*Tadorna ferruginea*) Miquel Bonet

Anna Trabalón a Antilope Canyon Miquel Bonet

3/11/2020 Balico - Montañón - Ayacata

Tot i que s'havien acabat els dies de pardalejar, d'una banda no volia fer d'espelma, i de l'altra, volia mirar de trobar un mascle de pinsà blau. Així que vaig tornar al punt del dia d'abans i, després de recórrer el barranc una hora, vaig trobar un punt amb dos mascles i una femella de pinsans blaus! <https://ebird.org/checklist/S75786702> . Els vaig veure a prop. Llavors, content, vaig tornar cap a Balico i d'allà vaig pujar cap al Montañón <https://>

De Balico a Ayacata Eugeni Capella

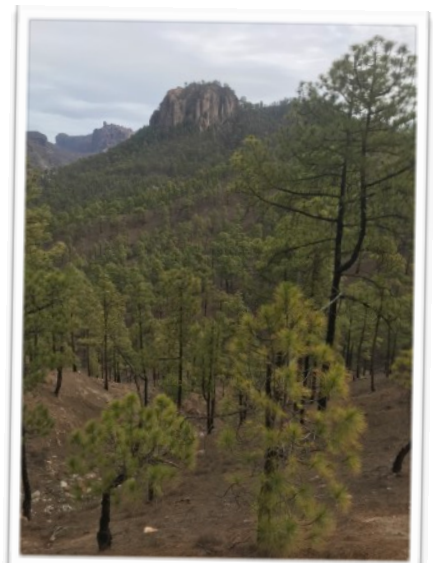
ebird.org/checklist/S75786738 i, després de trobar un pas per salvar el penya-segat, vaig seguir el camí cap Ayacata: <https://ebird.org/checklist/S75786454>

Aquell dia, el Miquel i l'Ana van recórrer el nord de l'illa, començant per un passeig circular a Los Tilos de Moya, on els va sorprendre un cartell que citava la difícil possibilitat de veure colom canari cuablanc (*Columba junoniae*) <https://ebird.org/checklist/S75791997>. Després van recórrer la Costa de Gáldar, Agaete i el Dedo de Dios, i a la tarda es trobaven a la solitària Playa de Tasarte, des d'on van poder observar més de 100 baldrigues cendroses atlàntiques (*Calonectris borealis*). A Tasártico hi ha un càmping (buit aquell dia, però una opció per qui li agradi d'acampar en llocs inhòspits de costa). Per retornar a Ayacata van triar la carretera de pujada pels embassaments Caldero de la Niña y Parralillo (amb alguns ocells aquàtics) fins a El Toscón. Va resultar ser la més estreta i amb el paisatge més agrest i paisatgístic de tot el viatge.

4/11/2020 Pajonales / El Juncal - Presa de las Niñas - Balico

Ja havia vist el pinsà blau mascle i a prop, però era procedent d'una població alliberada. Puig que tenia temps, vaig tornar al Juncal a fer el mateix itinerari que diumenge. He dit que el paisatge era espectacular, però els ocells pocs? En quatre hores i més de 5 km vaig veure nou espècies i seixanta exemplars, comptant sentits i trenta coloms. És un indret aconsellable com a màxim exponent de pardalejada relaxant, sense cap obsessió per trobar res en particular. Finalment, vaig veure un mascle de pinsà blau, tot i que, com els observats a Balico, també tenia quatre anelles, una metàl·lica i tres de colors. <https://ebird.org/checklist/S75822246>

Pinsans "salvatges" capturats i anellats per estudiar-los? Sigui com sigui, ja no podia esperar ni veure el pinsà blau millor i en millor hàbitat. Així que vaig descendir per la pista fins a la **Presa de las Niñas**. He dit que els cinc primers quilòmetres eren pobres? Tot és relatiu, durant els següents quatre quilòmetres vaig comptar quinze exemplars -la majoria només sentits- de quatre espècies: <https://ebird.org/checklist/S75822264>

De Balico a Ayacata Eugeni Capella

El Miquel i l'Ana havien fet aquell dia un recorregut pel sud de l'illa, tornant a Maspalomas, amb dos interessants ànecs cuallargs (*Anas acuta*) al camp de golf. També van visitar Meloneras, Arguineguín, Playa de Amadores (on es van fer un bon bany), i Puerto de Mogan. Però van tornar a Ayacata amb temps, ja que el Miquel no es volia perdre l'oportunitat d'un pinsà blau de Gran Canària mascle. Així que em va venir a recollir a la Presa de las Niñas i vam tornar a Balico. Tot i que el cel s'havia ennuvolat i feia frescor, va poder fotografiar un mascle una mica esquerp: <https://ebird.org/checklist/S75822202>

5/11/2020 Juncalillo del Sur - Florida - Aldea blanca - salines d'Arinaga - Los Espinales del Oeste i del Este - Las Palmas (15:50 h) - Barcelona (20:10 h)

L'últim dia el vam aprofitar per visitar llocs cada cop més infectes i lamentables abans d'agafar l'avió.

Vam començar bé el dia, almenys des d'un punt de vista paisatgístic, a Juncalillo del Sur. No vam trobar el pinsà

Xoriguer (Falco tinnunculus ssp. canariensis)
Miquel Bonet

trompeter (*Bucanetes githagineus*), tot i que sembla un bon lloc: <https://ebird.org/checklist/S75873475>

D'aquí vam anar a **La Florida** amb la intenció d'arribar a les cinquanta espècies apuntades, on ens va fallar el corb marí (*Ph. carbo*), tot i que vam afegir un gavià fosc: <https://ebird.org/checklist/S75873482>

Vam continuar fins a **Aldea blanca**, sense èxit pel pardal roquer (*P. petronia*) <https://ebird.org/checklist/S75873493>

Després d'una petita parada a les **salines d'Arinaga** <https://ebird.org/checklist/S75873507> vam arribar al lloc més lamentable de tots, Los Espinales del Oeste i del Este. Un espai d'hivernacles, molts d'abandonats, que recorda un paisatge post accident nuclear, amb els quals en Miquel va obsequiar l'Ana com a últim record de Gran Canària <https://ebird.org/checklist/S75873451> . Per sort, l'Ana sempre li sap trobar un punt d'humor a qualsevol situació, tot i que tractant-se d'aquest indret té un mèrit especial.

I d'aquí a la ratera per mirar quan ens en podem tornar a escapar.

Com he dit a l'inici, si tens una setmana de vacances i vols anar a Gran Canària, estaré encantat de respondre't qualsevol qüestió a grallariculalineifrons@gmail.com , a eunicapella@gmail.com o a Instagram: @grallariatours